

Ni nakon dva i po meseca od prestanka uredbe o podsticajnim merama za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora još uvek nisu doneti novi propisi kojima bi trebalo da se regulišu otkupne cene struje od povlašćenih proizvođača.

Iako je stara uredba istekla, a nove još nema, Ministarstvo rudarstva i energetike nastavilo je da izdaje rešenja vlasnicima MHE kojima im se priznaje pravo na sticanje statusa povlašćenog proizvođača električne energije. U ovoj godini izdata su dva takva rešenja kojima su status povlašćenog proizvođača dobile MHE Đerekare na Đerekarskoj reci u opštini Brus i MHE Mezdreja na Crnovrškoj reci, na padinama Stare planine u opštini Knjaževac.

WWF Adria, svetska organizacija za zaštitu prirode, pozvala je ranije Vladu Srbije da iskoristi priliku i iz buduće zakonske regulative isključi podsticaje za male hidroelektrane (MHE), na čiju štetnost ukazuju stručnjaci, organizacije civilnog društva i lokalne inicijative širom zemlje, ali zvanično još nije poznato da li će u novoj uredbi biti zadržane takozvane "fid-in" tarife za struju dobijenu iz MHE.

Na sajtu Ministarstva rudarstva i energetike objašnjeno je da oni koji steknu status privremenog povlašćenog proizvođača ili povlašćenog proizvođača električne energije po osnovu zahteva podnetog posle 31. decembra 2019. godine stiču prava na podsticajne mere, ali ne mogu da ih ostvare do donošenja nove uredbe. Navedeno ne važi za lica koja steknu status povlašćenog proizvođača električne energije po osnovu zahteva podnetog posle 31. decembra 2019. godine, ako su prethodno stekli status privremenog povlašćenog proizvođača električne energije, kao ni za lica koja steknu status privremenog povlašćenog proizvođača i/ili povlašćenog proizvođača električne energije posle 31. decembra 2019. godine, a po osnovu zahteva koji su podneti pre 31. decembra 2019. godine.

Predsednik Nacionalnog udruženja malih hidroelektrana Dragan Josić kaže da nema nikakve informacije o tome kada bi mogla da bude doneta nova uredba i navodi ličnu procenu da sumnja da će i biti doneta tokom vanrednog stanja.

- Za sve koji imaju status privremenog povlašćenog proizvođača ili su podneli zahtev do 31. decembra važi Uredba koja je važila do tog datuma, što je predviđeno po Zakonu o opštem upravnom postupku. One elektrane koje nisu stekle status ili podnele zahtev pre 31. decembra sada nemaju prava na "fid in" tarifu. Inače, zbog hajke u medijima protiv MHE, obustavljene su sve lokacije koje nisu počete u nekom prethodnom periodu. Nijedan investitor neće više da ulaže pare u ovu oblast. Samo oni investitori koji su uložili mnogo sredstava morali su da nastave da se bore. Od kada je počela hajka niko nije krenuo da razvija od početka novu elektranu zbog pravne nesigurnosti. Jedino ovi ljudi kao što su ja - što su uložili šest godina života i brdo para i onda dođe neko i kaže "dalje nećeš moći" -

samo ti ljudi se i dalje bore da nešto urade. Niko ne ulazi u novu investiciju – kaže Josić. Na pitanje da li očekuje “fid-in” tarife ostanu u novoj uredbi, kaže da “fid-in” tarifa ništa ne znači ako se ne reši pravna sigurnost.

- Neće niko uložiti ni evro dok se ne reši pravna sigurnost – kaže Josić.

Inače, struja koju plaćamo po “fid-in” tarifama skuplja je i do 2,7 puta od struje na berzi. WWF Adrija je ranije upozorila da je analiza socioekonomske opravdanosti podsticajnih mera za MHE pokazala da ne postoje nikakvi socijalni, niti ekonomski razlozi zbog kojih bi trebalo nastaviti s podsticanjem izgradnje malih hidroelektrana, navodeći da je zastupljenost struje proizvedene u 85 postojećih MHE u Srbiji u 2018. godini bila svega 0,76 odsto od ukupno proizvedene.

U Ministarstvu ćute

Kada će biti doneta nova uredba, da li će biti ukinuti podsticaji za MHE, da li će cene po kojima će se otkupljivati struja iz obnovljivih izvora energije biti veće ili niže u odnosu na one iz poslednje uredbi, u Ministarstvu rudarstva i energetike novinari nisu uspeeli da saznaju i odgovori na ova pitanja nisu stigli ni posle 20 dana.

Izvor: blic.rs